Voortgangsrapportage Integraal Veiligheidsbeleid Asten (IVB) 2021-2022

Inleiding

Voor u ligt de Voortgangsrapportage IVB gemeente Asten. Het is een vervolg op het Uitvoeringsprogramma IVB 2019-2020, welke is gebaseerd op de Kadernota IVB gemeente Asten 2019-2022 (Kadernota IVB). Deze Kadernota IVB is op 29 januari 2019 vastgesteld door de gemeenteraad.

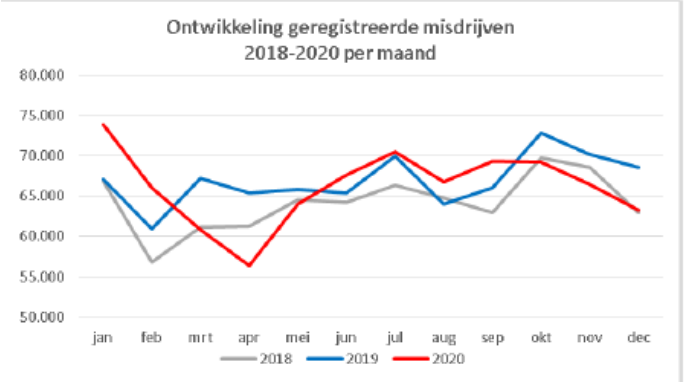
Gezien "corona" kiezen we lokaal dit jaar, als update voor het uitvoeringsprogramma, voor een summiere voortgangsrapportage. Hieraan gekoppeld zijn de volgende Peelrapportages:
- Uitvoeringsplan Peelland 2021-2022 (met instemming besproken in de driehoek van 18 november 2020)
- Voortgangsrapportage 2020; Veiligheidsplan Peelland 2019-2022 (met instemming besproken in de driehoek van 27 januari 2021)
- Bovenop de Onderwereld; jaarrapportage aanpak ondermijning Peelland 2020 (met instemming besproken in de driehoek-Plus van 27 januari 2021)

De Uitvoeringsactiviteiten 2019-2020 lopen in 2021-2022 grotendeels door. Daarom is er voor gekozen om het Uitvoeringsprogramma 2019-2020 intact te laten en een matrix toe te voegen waar wordt toegelicht of een activiteit doorloopt of is afgerond. Tevens worden nieuwe activiteiten aan de matrix toegevoegd.

Coronacrisis

De uitbraak van de infectieziekte COVID-19 in het begin van 2020 heeft geleid tot een wereldwijde coronacrisis. Deze crisis is uniek, langdurig en grootschalig. Niet alleen het virus, maar ook de bestrijding hiervan heeft grote (maatschappelijke en economische) gevolgen; ook op lokaal niveau.

Op het gebied van veiligheid zijn landelijk al een paar trends waarneembaar. Toen half maart 2020 de lockdown werd afgeroepen, daalde de geregistreerde misdaad sterk. In de maanden februari-april daalde het aantal geregistreerde misdrijven tot een niveau dat in de voorgaande vijf jaar niet is voorgekomen. Landelijk gezien is het thema 'woninginbraken' (m.n. in het voorjaar) het sterkst aan daling onderhevig geweest. De daling van het aantal woninginbraken in het voorjaar houdt ongetwijfeld verband met het feit dat Nederlanders minder vaak van huis waren voor werk of voor plezier. Het totaal aantal geregistreerde misdrijven in 2020 ligt 1% lager dan het aantal misdrijven in 2019.

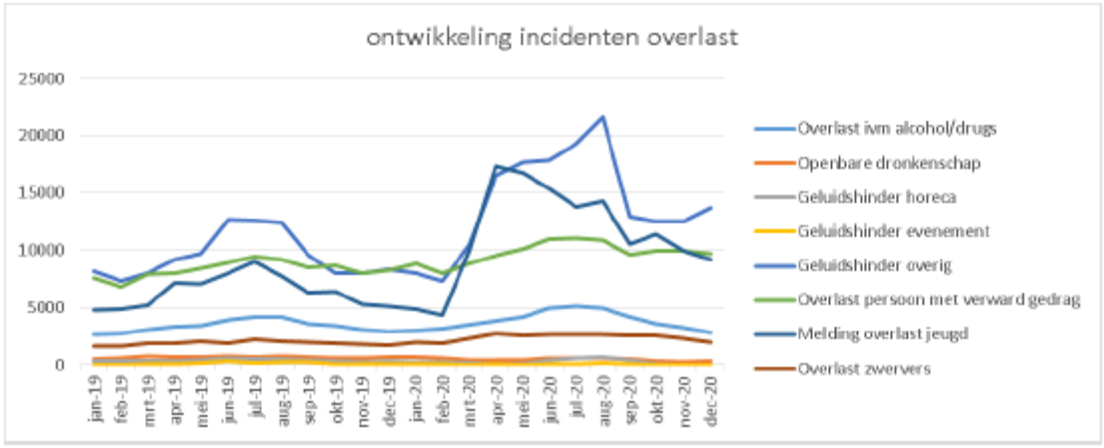

Figuur 1: ontwikkeling geregistreerde misdrijven op landelijk niveau

Maar de uitbraak van het coronavirus en de maatregelen om de verspreiding tegen te gaan, hebben ook een negatief effect op criminaliteit. Cybercrime is een van de thema's waarvan tijdens de crisis de problematiek lijkt toegenomen. De

sterke toename van online misdrijven (cybercrime en horizontale fraude) is een belangrijke oorzaak van het feit dat de geregistreerde criminaliteit (ondanks de effecten van de coronacrisis) op nagenoeg hetzelfde niveau zit als in 2019. We zijn in deze tijd nog meer aangewezen op onze telefoons en computers; cybercriminelen maken hier misbruik van. Naast cybercrime (o.a. hacken van computers) is er een grote toename in WhatsAppfraude en fraude met onlinehandel. Deze laatste twee thema's dragen zorg voor 87% van de toename binnen de delictsoort Horizontale fraude.

Verder geeft Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) aan dat het aantal meldingen van overlast landelijk gezien ook toeneemt door toedoen van de coronacrisis. Denk hierbij aan burenruzies (mensen zijn veelal thuis) en jeugdoverlast (jeugd zoekt elkaar op ondanks de maatregelen m.b.t. social distancing). Landelijk gezien lag het aantal meldingen van overlast in 2020 maar liefst 39% hoger dan in 2019 (stijging wordt gedeeltelijk veroorzaakt door een technische wijziging). [1]

Figuur 2: ontwikkeling incidenten overlast op landelijk niveau

De cijfers op lokaal niveau zullen in de eerste helft van dit jaar door de politie worden toegelicht in een raadsbijeenkomst.

Op dit moment zijn er weinig gegevens over de subjectieve veiligheid, het gevoel van veiligheid dat mensen ervaren. Zeker in deze bijzondere tijden kan dat behoorlijk afwijken van de objectieve cijfers. Grote gebeurtenissen zoals de coronacrisis kunnen dit gevoel beïnvloeden. In het najaar van 2021 wordt de Veiligheidsmonitor in Asten uitgevoerd en krijgen we ook inzicht in de perceptie van veiligheidsbeleving van onze inwoners. De uitkomsten van deze Veiligheidsmonitor gebruiken we voor het schrijven van de nieuwe Kadernota IVB 2023-2026.

Gevolgen voor taakveld veiligheid gemeentelijke organisatie

De aanpak van de crisis in onze veiligheidsregio, is zoveel mogelijk binnen de bestaande structuren aangepakt, zoals dat ook bij een 'normale' crisis het geval is. Bevolkingszorg, zoals de gemeentelijk kolom van de crisisbeheersing wordt genoemd, wordt voor een groot gedeelte ingevuld door lokale crisisfunctionarissen. Deze functionarissen vervullen hiermee een dubbelrol (lokaal en regionaal aanspreekpunt).

---

[1] Bronnen Landelijk veiligheidsbeeld:
https://hetccv.nl/onderwerpen/corona-en-veiligheid/
https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/welvaart-in-coronatijd/veiligheid
data.politie.nl

Waar crisisbeheersing normaliter een onderdeel van het gehele takenpakket vormt (een going concern thema zoals geformuleerd in het Uitvoeringsprogramma 2019-2022), heeft dit thema binnen het beleid van integrale veiligheid in 2020 prioriteit gekregen en buitengewoon veel inzet gekost.

Naast de werkzaamheden op het gebied van crisisbeheersing heeft de lokale doorvertaling van deze maatregelen veel impact op de werkzaamheden van de hele gemeentelijke organisatie; er is veel gevraagd van de ambtelijke organisatie omdat prioritaire werkzaamheden anders kwamen te liggen en de effecten van de coronacrisis overal merkbaar zijn. Het team Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid (LHV), waarin het beleidsveld Integrale Veiligheid is ondergebracht, had hierin een bijzondere rol. In de loop van 2020 zijn een groot aantal noodverordeningen afgekondigd. De toetsing, behandeling van de grote hoeveelheid (externe en interne) vragen, handhaving van de daar uitvloeiende maatregelen is voor een groot gedeelte belegd bij team LHV (niet uitsluitend). Indirect werd hiermee ook veel gevraagd van de andere collega’s binnen het team en de rest van de ambtelijke organisatie, onder andere door de overdracht van prioritaire werkzaamheden.

Naast de capacitaire uitdagingen, levert de coronacrisis ook praktische problemen op. Voorlichtingsbijeenkomsten en afstemmingsoverleggen zijn al lang niet meer vanzelfsprekend. Vaak zijn er alternatieven, maar in sommige gevallen moeten we concluderen dat onze voorgenomen ambities/actiepunten niet passen binnen de huidige crisissituatie.

Dit is de reden waarom nu pragmatisch wordt gekozen voor deze voortgangsrapportage in de vorm van een matrix waarin de voortgang van de activiteiten wordt toegelicht en een aantal nieuwe activiteiten is toegevoegd. Maandelijks/tweewekelijks wordt de burgemeester geïnformeerd over de actuele veiligheidsontwikkelingen. In de eerste helft 2021 zullen de objectieve veiligheidscijfers door de Politie aan de raadscommissie/gemeenteraad worden toegelicht.

Matrix actiepunten voortgangsrapportage 2021-2022

Prioritaire Thema's:

Veilige Woon en Leefomgeving	Status	PH
Informatiepositie/monitoring (door constante monitoring zicht houden op het actuele veiligheidsbeeld)	**going concern**[2]	**BM**
Sociale kwaliteit: woonoverlast, complexe (overlast) casuïstiek/(multi) probleem gezinnen (in samenwerking met politie, het sociaal domein en Toezicht & Handhaving)	**going concern**	**BM+WZ**
Opschaling naar het Zorg –en Veiligheidshuis (Opschaling in nauwe samenwerking met partners waarbij aandacht is voor de mogelijk discrepantie tussen"zorg voor individu" versus "risico voor de maatschappij")	**going concern**	**BM+WS**
Personen met verward gedrag: implementatie Wet verplichte GGZ (Wet Bopz is op 1-1-2020 vervangen door Wvggz en Wzd)	**afgerond**	**WZ+BM**
Uitvoering van de Wet Verplichte GGZ (Wvggz). De implementatie en uitvoering van de wet (Wvggz is een zorgwet) is op regionaal, subregionaal (Peel) en lokaal niveau opgepakt.	**nieuw**	**WZ+BM**
Drugsoverlast (in relatie tot leefbaarheid, openbare orde en ondermijning)	**going concern**	**BM**
Fysieke woonomgeving (inrichting onderhoud en beheerd van de openbare ruimte)	**going concern**	**WR+WH**
High Impact Crimes: Woninginbraken (inzetten op preventie en repressie)	**going concern**	**WR+WH**
High Impact Crimes: (huiselijk) geweld (in samenwerking met het sociaal domein en politie)	**going concern**	**WZ+BM**

Jeugd en veiligheid	Status	PH
Jeugdoverlast/risicojongeren/jeugdcriminaliteit (een integrale aanpak onder leiding van het Sociaal Domein, waarbij situatiegericht en preventief wordt opgetreden tegen overlast veroorzakende jongeren)	**going concern**	**WZ+BM**
Jeugd Alcohol en drugs (gebruik en overlast wordt binnen diverse i.s.m. het sociaal domein en handhavingspartners aan de aandacht gebracht)	**going concern**	**WZ+WH +BM**
Gebruik social media: focus op sexting (is meegenomen in het regionale uitvoeringsplan Peelland)	**lopend**	**BM+WZ**

Ondermijning	Status	PH
Regievoering (het vergroten van ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid door in te zetten op bewustwording, informatiepositie en inzet van bestuurlijke instrumenten)	**going concern**	**BM**
Veilig buitengebied (buitengebied is kwetsbaar voor criminele activiteiten; o.a. door leegstand en drugsdumpingen)	**lopend**	**BM**

[2] Bij 'going concern' wordt bedoeld dat dit actiepunt is geïmplementeerd in de werkzaamheden.

Mensenhandel: implementatie Basisniveau mensenhandel (onder mensenhandel verstaan we: sexuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting)	**Lopend**	**BM**
Actualiseren APV (De APV gemeente Asten wordt periodiek geactualiseerd of tussentijds gewijzigd)	**Lopend**	**BM**
Pilot Veilige Publieke Taak (VPT) voor ambtenaren Toezicht en Handhaving, burgerzaken en het LIO.	**Nieuw**	**BM**

Verkeersveiligheid	**Status**	**PH**
Te hard rijden (verkeershandhaving)	**going concern**	**BM +WV**
Parkeeroverlast (lead ligt bij het team Ruimte waarbij ook een koppeling gemaakt moet worden met de toekomstagenda 2030 van de gemeente Asten)	**going concern**	**WV**

Radicalisering	**Status**	**PH**
Aanpak signalen en casuïstiek (het meldpunt radicalisering wordt blijvend onder de aandacht gebracht bij ketenpartners, voor signalering maken we gebruik van bestaande processen waarin het Zorg –en Veiligheidshuis een belangrijke rol heeft; Radicalisering wordt verder toegelicht in het uitvoeringsprogramma Peelland)	**going concern**	**BM+WZ**
Deskundigheidsbevordering (periodiek aanbieden van trainingen aan lokale eerstelijnsmedewerkers)	**going concern**	**BM+WZ**

Informatieveiligheid, cybercrime en cybersecurity	**Status**	**PH**
Cybercrime en Cybersecurity (thema wordt aangevlogen op Oost-Brabant niveau en verder toegelicht in het Uitvoeringsprogramma Peelland)	**Lopend**	**BM**
Social Media; focus op sexting (samen met partners investeren in bewustwording en preventie)	**Lopend**	**BM**
Informatieveiligheid (eigen huis op orde en investeren in bewustwording omdat de meeste risico's voor gemeenten te vinden zijn in menselijk handelen)	**going concern**	**BM**

Bedrijvigheid en Veiligheid	**Status**	**PH**
Veilig Winkelgebied (verschillende vormen van veiligheid zijn ondergebracht in andere thema's; in de coronacrisis is er nauw contact geweest met de ondernemers die gevestigd zijn in het winkelgebied; een revitalisering van het KVO-traject is door de crisis nog niet onderzocht)	**going concern**	**BM+WE**
Veilig bedrijventerrein (het team veiligheid wordt betrokken in relevante ontwikkelingen en maakt de koppeling met de Veiligheidsregio om te kunnen adviseren; ook hier is geen uitvoering gegeven aan een KVO-traject)	**going concern**	**BM+WE**
Veilig uitgaan en veilige evenementen (er wordt verbinding gelegd met de thema's Jeugd, alcohol en drug; op het gebied van bevolkingszorg/crisisbeheersing wordt op verzoek geadviseerd ook binnen de kaders die gelden tijdens de coronapandemie)	**going concern**	**WE+BM**
Veilig toerisme; tijdelijke of permanente illegale bewoning (recreatieparken kunnen vatbaar zijn voor	**going concern**	**WH+WZ+BM**

ongewenste ontwikkeling, vanuit het beleidskader handhaving en RO wordt hierop toegezien)		

Fysieke Veiligheid	Status	PH
Inwerkingtreding Omgevingswet (vanuit veiligheid wordt geparticipeerd in de ontwikkeling en verbinding gelegd)	**lopend**	**WO**
Brandveiligheid (in samenwerking met de VRBZO worden vanuit brandveilig leven taken uitgevoerd om de veiligheid in de directe leefomgeving te verbeteren; daarnaast ligt er een provinciale opdracht om gericht aan te slag te gaan met de RIN (Risicoindex Natuurbranden) Groote Peel én dragen we zorg om de levering van voldoende bluswater)	**lopend**	**BM**
Rampenbestrijding (in gezamenlijkheid met de 21 regiogemeenten wordt zorg gedragen voor de invulling van de crisisbeheersing; in het afgelopen jaar stond de coronacrisis hierin centraal en is de relevante rol van Bevolkingszorg binnen de gehele crisisorganisatie goed naar voren gekomen)	**going concern**	**BM**
Implementatie Visie 2025 VRBZO (de veiligheidsregio introduceert in 2021 een nieuwe visie; bij de uitvoeringprogramma's, die nog vorm moeten krijgen, wordt de gemeente nauw betrokken)	**nieuw**	**BM**
Externe Veiligheid (team veiligheid wordt betrokken bij vraagstukken binnen het gemeentelijk planproces en kan hierdoor voortijding adviesbehoeften signaleren bij de VRBZO; de link met de omgevingswet wordt mede vanuit dit team gelegd.)	**lopend**	**BM**

Integriteit en Veiligheid	Status	PH
Veilige Publieke taak en integriteit (zie thema ondermijning)		

Afkortingen:
BM: Burgemeester
WE: Wethouder Economische Zaken
WH: Wethouder Handhaving
WO: Wethouder Omgevingswet Implementatie
WR: Wethouder RO
WV: Wethouder Verkeer
WZ: Wethouder Zorg